

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 3Pp/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118010355
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Kačáni
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2018:1118010355.1

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I samosudcom Mgr. Michalom Kačánim v konaní o návrhu odsúdeného X. V. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.06.2018 v Bratislave, takto

r o z h o d o l i :

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona postupom podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku sa návrh odsúdeného X. V., I. XX.XX.XXXX O. M., I. Z. N.G., N. XXX/XX, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Bratislava, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. OT/215/2017 zo dňa 09.01.2018 vo výmere 5 (päť) mesiacov, zamietla.

o d ô v o d n e n i e :

Odsúdený X. V. bol Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. OT/215/2017 zo dňa 09.01.2018 uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom a súčasne mu bol uložený aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 4 (štyri) roky.

Odsúdený X. V. začal uložený trest odňatia slobody vykonávať dňa 01.03.2018, kedy nastúpil na výkon uloženého trestu odňatia slobody.

Dňa 21.05.2018 bola súdu doručená žiadosť/návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody spolu s hodnotením povereného riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Bratislava ohľadne správania sa odsúdeného počas výkonu trestu.

Svoj návrh odsúdený odôvodnil tým, že formálne podmienky pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení sú splnené, pričom má za to, že doposiaľ vykonávaný trest už splnil svoj účel. V ÚVV a ÚVTOS Bratislava je pracovne zaradený a všetky svoje povinnosti si plní podľa svojich najlepších schopností a možností. Doma má dvoch maloletých synov vo veku 7 a 5 rokov, s ktorými žije spolu so svojou družkou v jednej domácnosti a ktorí sú na neho citovo naviazaní. Svoje konanie ľutuje.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 417 odsek 1 Trestného poriadku na rozhodnutie podľa § 415 je príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, a na rozhodnutie podľa § 416 súd, ktorý odsúdeného z výkonu trestu podmiennečne prepustil.

Podľa § 417 odsek 2 Trestného poriadku pred rozhodnutím o podmienčnom prepustení musí byť odsúdený vylúchnutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 415 ods. 2.

Na základe podanej žiadosti/návrhu a po zistení, že tunajší súd je v zmysle § 417 odsek 1 Trestného poriadku príslušný na konanie a rozhodnutie o tejto žiadosti, nakoľko menovaný odsúdený vyššie uvedený trest odňatia slobody vykonáva v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu v Bratislave, teda v obvode Okresného súdu Bratislava I, súd určil termín verejného zasadnutia na prejednanie návrhu odsúdeného na deň 20.06.2018.

Na verejnom zasadnutí súd okrem výsluchu odsúdeného X. V. vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov postupom podľa § 269 Trestného poriadku s použitím § 295 odsek 2 Trestného poriadku, a to čítaním hodnotenia z ÚVV a ÚVTOS Bratislava, hodnotenia rizika sociálneho zlyhania, osobného spisu odsúdeného, odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov a ZVJS, ako aj odpisu registra trestov odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že zotrváva na písomne podanej žiadosti a ďalej dodal, že svojej trestnej činnosti ľutuje.

Obhajca odsúdeného, ktorý sa na verejné zasadnutie dostavil /bez upovedomenia súdu, nakoľko súdu nebola doručená plná moc udelená obhajcovi na zastupovanie/obhajobu odsúdeného) predniesol doplnenie k návrhu na podmienčne prepustenie odsúdeného v zhode s písomne podaným, ktoré krátkou cestou založil do spisu spolu s ponukou/zárukou predsedu Futbalového klubu Vajnory za ďalšie správanie odsúdeného.

V rámci tohto doplnenia návrhu na podmienčné prepustenie v podstate argumentoval tým, že správanie odsúdeného a plnenie si pracovných povinností možno považovať za jasný signál o jeho snahe o prevýchovu. Po prepustení z výkonu trestu sa bude snažiť viesť riadny a poctivý život a preto súd žiada, aby posúdil všetky skutočnosti, najmä jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil pred nástupom na výkon trestu, jeho doterajší život a povahu ním spáchaného trestného činu. Rozhodujúcim kritériom pre jeho podmienčné prepustenie je pritom dosiahnutý stupeň jeho prevýchovy. Ďalej poukázal na to, že po prepustení na slobodu má kde bývať, ako aj kde pracovať, je otcom dvoch maloletých detí, od ktorých je odlúčený a pre ktoré chce byť vzorným otcom. Taktiež poukázal na odlúčenie od rodiny a na to, že je schopný vykonávať domáce práce v domácnosti. V súvislosti s dobou na podmienčné prepustenie poukázal na to, že v čase rozhodovania to nebude polovica výkonu trestu, ale až dve tretiny, resp. možno aj tri štvrtiny, v dôsledku čoho vyvstáva otázka, či je odsúdený za prečin, zločin alebo obzvlášť závažný zločin. Záverom uviedol že uložený trest splnil svoj účel a po prepustení bude viesť riadny život.

V rámci svojho vyjadrenia obhajca odsúdeného naznačil možnosť porušenia práv odsúdeného z dôvodu, že z podateľne súdu nebolo do súdneho spisu založené predmetné doplnenie návrhu na podmienčné prepustenie odsúdeného.

V rámci hodnotenia odsúdeného X. V. poverený riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Bratislava uviedol, že odsúdenému boli stanovené krátkodobé ciele zaobchádzania v diferenciacnej skupine „A“, avšak menovaný tieto krátkodobé ciele programu v časti edukácie neplní, a to z dôvodu porušenia ústavného poriadku - nedostavenia sa na rannú previerku početného stavu odsúdených vykonávanú vedúcim zmeny a referentom režimu otvoreného oddelenia. Odsúdený je okrem iného vedený tiež k rozvážnejšiemu konaniu, sebakontrolu a predvídavosti, v čom má ešte značné rezervy. Počas výkonu trestu odňatia slobody odsúdený svoje správanie a vystupovanie nie vždy prispôbil podmienkam vo výkone trestu a zásadám uvedeným v ústavnom poriadku, v dôsledku čoho mu bol uložený aj disciplinárny trest. Vo vzťahu k príslušníkom je disciplinovaný, doposiaľ plnil ich príkazy a pokyny a tiež dodržiaval zásady slušného správania a vystupovania voči spoluodsúdeným mužom. Náležitú pozornosť venuje tiež úprave svojho zovňajšku a v osobných veciach si udržuje poriadok. V rámci výkonu práce neboli zaznamenané žiadne negatívne ohlasy od objednávateľa prác. Za pracovné výkonu mu bola vedúcim práce vyslovená pochvala. Záverom sa povereným riaditeľom konštatuje, že vzhľadom na porušenie zákonných povinností počas výkonu trestu odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporúča sa podmienčné prepustenie.

Z odpisu registra trestov odsúdeného X. V. vyplýva, že tento bol doposiaľ 6 krát súdne trestaný, a to v roku 2002 pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (v tomto prípade platí fikcia neodsúdenia, nie však fikcia nespáchania trestného činu), a od roku 2012 do roku 2017 päť krát pre ten istý trestný čin, a to prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák.

Na základe takto vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v prípade odsúdeného nie sú splnené (z materiálneho hľadiska) všetky zákonné podmienky pre rozhodnutie o jeho podmiennečnom prepustení z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení je zrejmé, že dosiahnutý stupeň nápravy sa má posudzovať nielen podľa správania sa odsúdeného a jeho pomeru k práci počas výkonu trestu odňatia slobody, ale tiež s ohľadom na to, či sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré viedli k trestnému činu, pre ktorý bol odsúdený a či sa podmienkam a požiadavkám výkonu trestu neprispôbil len formálne. Závažnosť spáchaného trestného činu, rovnako ako skutočnosť, do akého ústavu je odsúdený zaradený, je potrebné hodnotiť v súvislosti s otázkou, či vzorné správanie sa odsúdeného vo výkone trestu a jeho vzťah k práci, je výrazom jeho skutočného polepšenia a či je možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z materiálneho hľadiska nie je pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení rozhodujúce len správanie sa odsúdeného a jeho pomer k práci vo výkone trestu a zaradenie do ústavu toho ktorého stupňa stráženia, ale musí byť splnená aj ďalšia podmienka explicitne upravená v § 66 odsek 1 Trestného poriadku, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života v budúcnosti zo strany odsúdeného.

V prejednáwanej trestnej veci už zo samotného hodnotenia povereného riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Bratislava vyplýva záver o nesplnení podmienok pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom sa výslovne neodporúča podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

V tejto súvislosti súd dodáva, že hoci bol menovanému odsúdenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov, už počas tejto doby výkonu trestu „stihol“ byť disciplinárne potrestaný za porušenie ústavného poriadku. Okrem toho sa v rámci hodnotenia odsúdeného X. V. uvádza, že má značné rezervy vo vzťahu k rozvážnejšiemu konaniu, sebakontrola a predvídavosť.

Už z takéhoto hodnotenia odsúdeného možno usudzovať, že v jeho prípade nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ale naopak, je potrebné na neho pôsobiť výchovne a v smere jeho nápravy počas celého výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov. V prípade tohto odsúdeného totiž nemožno predmetné očakávanie ohľadne vedenia riadneho života založiť iba na výkone práce a slušnom správaní vo vzťahu k príslušníkom ZVJS, ale je potrebné ho posudzovať komplexne zo všetkých do úvahy prichádzajúcich hľadísk, teda aj z hľadiska rešpektovania povinností upravených zákonom a ústavným poriadkom.

K predmetnému negatívnemu hodnoteniu odsúdeného a k neodporúčajúcemu stanovisku povereného riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Bratislava potom pristupujú skutočnosti vyplývajúce z odpisu registra trestov odsúdeného. Odsúdený X. V. sa v priebehu niečo vyše piatich rokov päť krát dopustil identického (druhovo zhodného) trestného činu - prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. Pre odsúdenie za takýto trestný čin je aj vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého navrhuje svoje podmiennečné prepustenie.

Tento aspekt spočívajúci v predchádzajúcej trestnej minulosti odsúdeného a poznatok o špeciálnej recidíve v spojení s negatívnym hodnotením odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody vo svojom súhrne v nijakom smere neodôvodňujú záver, že od menovaného odsúdeného možno ešte pred výkonom celého súdom uloženého trestu odňatia slobody očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, čo je taktiež jedným z atribútov účelu trest vyjadreného v § 34 odsek 1 Trestného zákona. Opakované odsúdenia pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia svedčia aj o postoji odsúdeného k autorite súdnych rozhodnutí, resp. rozhodnutí orgánov verejnej moci, v dôsledku čoho možno mať opodstatnené pochybnosti o tom, že by odsúdený rešpektoval aj podmienky /prípadne uložené povinnosti a obmedzenia/ podmiennečného prepustenia.

V tomto kontexte možno zo strany súdu vyjadriť počudovanie nad obsahom doplnenia návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného urobeného prostredníctvom jeho obhajcu, a to v časti, v ktorej argumentuje osobnými a charakterovými vlastnosťami odsúdeného, jeho celkovým postojom k spoločenským normám, k jeho doterajšiemu životu a k povahe ním spáchaného trestného činu.

Z hodnotenia povereného riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Bratislava a z obsahu odpisu registra trestov vyplýva pravý opak toho, čo obhajca odsúdeného uvedenou argumentáciou sledoval a v tomto smere možno konštatovať, že obhajca buď nemal o predchádzajúcich odsúdeniach odsúdeného X. V. vôbec vedomosť, alebo sa táto argumentácia mala týkať niekoho úplne iného.

Opätovné viaceré odsúdenia pre ten istý trestný čin samy osebe vypovedajú nielen o postoji odsúdeného k spoločenským normám, ale aj o doterajšom spôsobe života menovaného odsúdeného a jeho povahových vlastnostiach, ako aj o tom, ako v minulosti bral zreteľ na svoje maloleté deti pri páchaní trestnej činnosti, na ktoré sa snaží poukazovať vo svojom návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Viaceré výchovné tresty v podobe opakovaného ukladania podmiennečných trestov odňatia slobody a peňažného trestu nemali na odsúdeného žiaden účinok a odsúdeného neprimäli k tomu, aby sa vyvaroval trestnej činnosti aj s ohľadom na svoj sociálny status otca dvoch maloletých detí.

Z uvedených vyššie popísaných skutočností možno vyvodiť bezpečný záver o nesplnení materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného X. V. z výkonu trestu odňatia slobody, pričom na tomto závere nie je spôsobilé nič zmeniť ani ponúknutie záruky zo strany riaditeľa Futbalového klubu Vajnory za ďalšie správanie sa odsúdeného. Už viackrát spomenuté hodnotenie odsúdeného a jeho opakovaná identická trestná činnosť neumožňuje brať zreteľ na predmetnú záruku. V tomto smere možno len doplniť, že vzhľadom na to, že odsúdený sa aj v minulosti pohyboval vo futbalovom prostredí, pričom riaditeľ Futbalového klubu Vajnory v danej záruke uviedol, že odsúdený je jeho dlhoročným kamarátom, pričom doposiaľ evidentne žiaden pozitívny vplyv na neho vo vzťahu k páchaní trestnej činnosti nemal, možno vysloviť odôvodnené pochybnosti, či by tomu tak vôbec mohlo byť po podmiennečnom prepustení odsúdeného, resp. či by pôsobenie na odsúdeného mohlo mať na neho nejaký vplyv. Opätovne však súd konštatuje, že ponúknutá záruka nemôže zvrátiť záver o nesplnení materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného X. V..

Pokiaľ ide o snahu obhajcu poukázať na to, že v čase rozhodovania súdu o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie, bude tento vo výkone trestu po dobu dvoch tretín, resp. troch štvrtín výmery uloženého trestu, je potrebné uviesť, že obhajca nerozlišuje medzi formálnou podmienkou v podobe doby výkonu trestu, po uplynutí ktorej vôbec môže byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený /jedna polovica, dve tretiny, tri štvrtiny, pričom ide iba o možnosť podmiennečného prepustenia, nie nárok odsúdeného na vyhovie jeho návrhu/ a dobou, ktorú má súd na rozhodnutie, t. j. najneskôr do 60 dní od doručenia návrhu (§ 415 ods. 3 Tr. por.). Návrh odsúdeného spolu s hodnotením povereného riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Bratislava bol súdu doručený dňa 21.05.2018, pričom súd určil termín verejného zasadnutia na deň 20.06.2018, teda o polovicu skôr, ako mohol o predmetnom návrhu v zmysle uvedeného ustanovenia rozhodnúť. Tu je potrebné zdôrazniť, že pre dodržanie uvedenej lehoty (60 dní) zákon nevyžaduje, aby bolo rozhodnuté právoplatne, postačí samotné rozhodnutie o podanom návrhu. Doba výkonu trestu vyjadrená v § 66 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., resp. v § 67 ods. 1 Tr. zák. predstavuje minimálnu dobu výkonu trestu odsúdeným, po uplynutí ktorej vôbec môže súd o návrhu rozhodovať po posúdení jeho vecnej stránky /inak by išlo o predčasne podaný návrh, ktorý by súd zamietol bez jeho vecného preskúmania, vid' § 415 ods. 1 posledná veta Tr. por./ nie aj to, že presne v tejto dobe musí byť odsúdený aj prepustený, resp. musí byť o jeho návrhu rozhodnuté.

Z uvedeného je zrejmé, že predmetná argumentácia je zjavne neopodstatnená.

Čo sa týka naznačovaného porušenia práv odsúdeného z dôvodu nezaloženia písomného doplnenia k návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie do súdneho spisu, resp. aj neupovedomenia obhajcu o termíne verejného zasadnutia zo stany súdu, je potrebné uviesť, že v danom prípade nemohlo k žiadnemu porušeniu práv odsúdeného dôjsť.

V tejto súvislosti súd uvádza, že aj keď mohlo dôjsť k pochybeniu zo strany zamestnanca podateľne tunajšieho súdu, prípadne iného zamestnanca súdu, podstatné je to, že obhajca toto doplnenie návrhu osobne predniesol na verejnom zasadnutí a teda sa s ním súd mohol oboznámiť, resp. z prednesu obhajcu sa s ním aj oboznámil, pričom na verejnom zasadnutí krátkou cestou toto písomné podanie založil do spisu spolu s ponúknutou zárukou. Z tohto hľadiska preto nedošlo k žiadnemu porušeniu práv odsúdeného v tom smere, že by sa súd nemohol oboznámiť s argumentáciou odsúdeného.

Vo vzťahu k nedoručovaniu upovedomenia obhajcu na predmetné verejné zasadnutie súd uvádza, že takúto povinnosť ani nemal, nakoľko do spisu bola plná moc založená až na verejnom zasadnutí, pričom plná moc nebola súčasťou podaní, ktoré neboli podateľňou založené do súdneho spisu, čo vyplýva z obsahu doplnenia návrhu, ako aj zo samotného verejného zasadnutia.

Plná moc udelená obhajcovi na obhajobu odsúdeného bola pravdepodobne predložená príslušnému zástupcovi ÚVV a ÚVTOS Bratislava spolu so žiadosťou/návrhom odsúdeného na podmienené prepustenie, avšak táto nebola predložená súdu.

Tu je namieste poukázať na § 36 ods. 4 Tr. por., podľa ktorého za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 zodpovedá obvinený; pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu alebo ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania, ako aj na § 36 ods. 5 Tr. por., podľa ktorého účinky zastupovania obhajcom nastávajú okamihom doručenia splnomocnenia alebo opatrenia o ustanovení obhajcu konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

U obhajcu sa predpokladá vedomosť o citovanej právnej úprave, napriek tomu nebola plná moc predložená konajúcemu súdu (tá bola predložená až na verejnom zasadnutí), ale orgánom ZVJS, ktoré v tomto konaní nemajú a ani nemôžu mať postavenie orgánov činných v trestnom konaní (čo je vzhľadom na to, že v danej veci môže konať a rozhodovať iba súd, aj bezpredmetné). Je teda zrejmé, že účinky zastupovania obhajcom v danom prípade nemohli nastať doručením plnej moci orgánom alebo príslušníkom ZVJS, ale až na samotnom verejnom zasadnutí súdu. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že súd nemal žiadnu povinnosť upovedomovať obhajcu o verejnom zasadnutí a jeho termíne.

V konečnom dôsledku sa obhajca na verejné zasadnutie aj tak dostavil, odsúdeného na verejnom zasadnutí aj zastupoval, pričom nevidel prekážku pre vykonanie verejného zasadnutia z dôvodu potreby prípravy naň.

Na základe uvedeného nemohli byť porušené práva odsúdeného, pričom súd mal všetky potrebné podklady na to, aby o podanom návrhu odsúdeného mohol konať a rozhodnúť.

Vzhľadom na zistené skutočnosti a prezentované úvahy súdu bol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnutý pre nesplnenie materiálnych podmienok.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní od jeho oznámenia na Okresný súd Bratislava I.

Sťažnosť má odkladný účinok.